Gemeente Wassenaar

Update beheerplan Water

2021-2023

Colofon

Update beheerplan water 2021 - 2023

Gemeente Wassenaar

Auteurs: Jos Snijders en René Valentijn

28 oktober 2021

Samenvatting

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. Dit wordt gedaan aan de hand van beheerplannen.
In de beheerplannen is beschreven welke maatregelen voor onderhoud, reparatie, vervanging e.d. moeten worden uitgevoerd. De beheerplannen vormen daarmee de basis voor werkzaamheden aan de openbare ruimte. De beheerplannen vormen tevens de basis voor de begroting. Met de beheerplannen wordt het volgende bewerkstelligd:
• Vertaling van het beleid naar de daadwerkelijke uitvoering en een verbindende schakel zijn tussen visie, beleid en uitvoering;
• Inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van de onderdelen van de openbare ruimte;
• Inzicht in de benodigde financiële reserveringen om dit areaal te onderhouden.

Voor de periode 2016 tot en met 2020 heeft de gemeente Wassenaar de volgende beheerplannen opgesteld:
• Wegen
• Groen
• Water
• Spelen
• Bruggen
• Openbare Verlichting
• Wegmeubilair
• Verkeersregelinstallaties

Er zijn echter nog geen nieuwe beheerplannen opgesteld voor 2021 en volgende jaren.
Voor de komende jaren zal eerst een integrale beheervisie en –strategie van de fysieke leefomgeving moeten worden opgesteld. Door het opstellen van een beheervisie en –strategie fysieke leefomgeving moet duidelijk worden hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken met de gemeenteraad. Zoals onder andere over kwaliteitsniveau, verscheidenheid in het beheer maar ook hoe in te spelen op de ontwikkelingen die eraan komen. Dit vormt het kader hoe het beheer en onderhoud bijdraagt aan de gemeentelijke ambities.
Deze beheervisie en -strategie zal vervolgens worden vertaald in diverse instandhoudingsplannen voor de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving die de huidige beheerplannen gaan vervangen. Deze documenten zullen naar verwachting in het vierde kwartaal van 2022 aan de Raad worden aangeboden. Dit is te laat om de financiële vertaling van de nieuwe beheerplannen (instandhoudingsplannen) mee te kunnen nemen in de Kadernota en Begroting 2023. Dit kan dan pas in de Kadernota en Begroting 2024.
Dit betekent concreet dat we dan voor de jaren 2021, 2022 en 2023 niet zouden beschikken over actuele geldige beheerplannen. Om deze lacune op te vullen zullen de bestaande beheerplannen 2016-2020 worden geactualiseerd middels een update zodat we ook voor 2021-2023 beschikken over actuele en geldige beheerplannen.

Deze update betreft Water. Deze update is geen afzonderlijk nieuw beheerplan voor 2021-2023, maar een aanvulling op het bestaande beheerplan Water 2016-2020. In deze aanvulling zullen de volgende zaken worden meegenomen:

- Actuele stand van zaken van het areaal
- Vastgesteld kwaliteitsniveau
- Korte beschrijving uitgevoerd en nog uit te voeren vervangingen en groot onderhoud dat voor 2016-2020 gepland stond.
- Update klein onderhoud en beheerkosten
- Planning groot onderhoud 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil en gevolgen voor onderhoudsvoorziening en dotatie hieraan
- Planning vervangingsinvesteringen 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil

Inhoudsopgave

1 Inleiding
1.1 Algemeen
1.2 Terugblik beheerperiode 2016-2020
1.3 Ontwikkelingen areaal
1.4 Jaarlijks onderhoud en beheer
1.5 Groot inderhoud ten laste van voorziening
1.6 Vervanging

2 Communicatie
2.1 Algemeen

3 Financiën
3.1 Onderhoud
3.2 Voorziening Water
3.3 Vervanging

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.
In het beheerplan water 2016–2020 staan de wettelijke kaders, beleidsuitgangspunten, en onderhoudsmaatregelen beschreven. Dit document vormt de basis voor deze update van het beheerplan water 2021–2023. Deze update geeft inzicht in de financiële benodigde middelen voor onderhoud watergangen en onderhoud en vervanging van waterbouwkundige kunstwerken.

Het wettelijk kader staat beschreven in hoofdstuk 2 van het beheerplan Water 2016–2020. De beleidsuitgangspunten staan beschreven in hoofdstuk 3 van het beheerplan Water 2016–2020.

De update beheerplan water geldt voor de periode 2021-2023 en hiermee is aan het gestelde in het beheerplan 2016-2020 een vervolg gegeven.

1.2 Terugblik beheerperiode 2016-2020

In de periode 2017-2020 zijn de onderstaande bedragen aan groot onderhoud ten laste van de onderhoudsvoorziening uitgegeven:

Groot onderhoud	Begroot BP2016-2020	Werkelijk
2017	€ 52.750	€ 167.184
2018	€ 87.750	€ 303.201
2019	€ 117.750	€ 16.298
2020	€ 97.750	€ -
	€ 356.000	**€ 486.683**

De uitgaven betroffen met name baggerwerkzaamheden. In 2020 hebben er geen baggerwerkzaamheden plaatsgevonden.

1.3 Ontwikkelingen areaal

Er zijn diverse ontwikkelingen waardoor het beheerareaal wat betreft kwaliteit en kwantiteit in de komende beheerperiode verandert.

Door nieuwe ruimtelijke ontwikkeling treedt verandering op in het beheerareaal. In dit beheerplan wordt hier financieel nog geen rekening mee gehouden. De uitbreiding van areaal en zodoende beheergelden voor de beheerelementen worden separaat opgevoerd bij P&C cyclus alsook in het nog op te stellen beheerplan.

De inventarisaties en inspecties zijn uitgevoerd door erkende externe adviesbureaus firma De Aquanoom en Technisch Adviesbureau Oskam (TAO).
Firma De Aquanoom heeft in 2020 het areaal watergangen geinventariseerd en gedigitaliseerd om de geconstateerde afwijkingen in de data t.o.v. de werkelijkheid inzichtelijk te krijgen en de juiste data te waarborgen. Dit was noodzakelijk om de juiste opgave voor het groot onderhoud (baggeren) en het jaarlijks regulier onderhoud watergangen (schonen/verwijderen slootvegetatie) te kunnen realiseren.

De Aquanoom heeft in 2020 en 2021 ook onderzoeken uitgevoerd om inzicht te krijgen in de waterkwaliteit conform europese wetgeving vanuit de KRW (Kader Richtlijn Water) met als doel verbetering van de waterkwaliteit.

Technisch Adviesbureau Oskam heeft in 2020 en 2021 de waterbouwkundige kunstwerken geinventariseerd, geinspecteerd en gedigitaliseerd. Dit om de geconstateerde afwijkingen in de analoge data t.o.v. de werkelijkheid inzichtelijk te krijgen en het juiste areaal en status van het areaal te waarborgen.
Dit was nodig om het regulier onderhoud (reinigen van de waterbouwkundige kunstwerken), het groot onderhoud en vervanging te kunnen realiseren.

1.4 Jaarlijks onderhoud en beheer

De variatie en opbouw van het openbaar gebied zorgt ervoor dat Wassenaar een bijzonder gevarieerd openbaar gebied kent. Wassenaar volgt het beleid van het Hoogheemraadschap van Rijnland en Delfland op.

Het onderhoud en beheer bij water betreft watergangen en waterbouwkundige kunstwerken.

Het onderhoud op watergangen is onderhevig aan regionale verplichtingen opgelegd door het Hoogheemraadschap. Deze verplichtingen moeten worden uitgevoerd om de waterkwaliteit en de waterkwantiteit te optimaliseren alsook te verbeteren. Beide aspecten hebben onderlinge raakvlakken en invloeden. Een watergang met veel blad en kroos zal in een later stadium meer bagger bevatten met invloed op de waterkwaliteit (stankoverlast, zuurstof te kort enz.).
Het klein onderhoud betreft het verwijderen van drijvende, zwevende delen en beplanting in het doorstroomprofiel. Het beheer betreft met name de periodieke inspecties en het actueel houden van het beheersysteem.

Het onderhoud op de waterbouwkundige kunstwerken is van een andere aard dan het oppervlakte water. Waterbouwkundige kunstwerken moeten voldoen aan lokaal beleid en de wettelijk gestelde eisen. Het voldoen en de uiteindelijke levensduur behalen op basis van constructieve veiligheid, functionaliteit en de belevingswaarde worden bereikt door het object hierop te toetsen en de daaruit voortkomende maatregelen te uit te voeren.
Het klein onderhoud betreft het primair de dagelijkse beschikbaarheid en bedrijfszekerheid van een waterbouwkundig kunstwerk waarborgen door kleine knelpunten snel te verhelpen. Klein onderhoud wordt uitgevoerd op basis van meldingen en klachten van bewoners, eigen dienst, verkeersschade en inspectie. Het beheer betreft ook hier de de periodieke inspecties en het actueel houden van het beheersysteem.

1.5 Groot onderhoud ten laste van voorziening

Ook het groot onderhoud valt uiteen in onderhoud van de watergangen en onderhoud van de waterbouwkundige kunstwerken.

Het groot onderhoud van de watergangen betreft het periodiek verwijderen van de groeiende sliblaag (baggeren) om het doorstroomprofiel in stand te houden. Onder het groot onderhoud valt ook het vervangen van de beschoeiing.

Het groot onderhoud op waterbouwkundige kunstwerken heeft primair als doel de theoretische levensduur van een waterbouwkundig kunstwerk te realiseren of te verlengen
De waterbouwkundige kunstwerken zijn onderling op materiaal sterk afwijkend, wat om verschillende maatregelen vraagt. Het groot onderhoud vindt plaats op basis van de toegepaste materialen en de constructie.

Voor het groot onderhoud zijn voor de komende jaren de volgende uitgaven gepland:

Jaar	Baggeren watergangen	Vervangen beschoeiing	Vervangen kunstwerken	Totaal
2021			60.000	60.000
2022	155.000	35.000		190.000
2023		30.000		30.000
2024	206.250	35.000		241.250
2025	150.000			150.000

De bovenstaande bedragen zijn op basis van actuele prijzen.

1.6 Vervanging

Alleen bij waterbouwkundige kunstwerken is sprake van vervanging. Men spreekt van vervanging als een waterbouwkundig kunstwerk het einde van de levensduur heeft bereikt en het middels uitvoering van groot onderhoud niet meer rendabel is om de levensduur te verlengen. Ook een gewijzigde functionaliteit van een waterbouwkundig kunstwerk kan aanleiding geven tot vervanging met een functionelere constructie of zelfs volledige verwijdering van het waterbouwkundig kunstwerk.

2 Communicatie

2.1 Algemeen

De gemeente communiceert op verschillende momenten over de uitvoering van het beheer en onderhoud binnen de openbare ruimte. Bedrijven en bewoners hebben regelmatig vragen over het beheer. Communicatie is in het gehele beheerproces van belang.

Bewoners en bedrijven kunnen vragen mailen aan gemeente@wassenaar.nl Ook kunnen zij via het meldingssysteem een vraag stellen. De wijkteams van de gemeente hebben ook direct contact met bewoners over het onderhoud. Zij zijn de oren en ogen van de gemeente in de wijk en dagelijks aanspreekbaar. Daarnaast verloopt veel communicatie via de wijkmanagers, via het klantcontact centrum en direct via de beheerders.
Bij vervanging van beheerelementen maakt de gemeente gebruik van diverse communicatiemiddelen zoals informatiebrieven aan omwonenden en de gemeentelijke website. Bij grootschaligere herinrichting wordt gebruik gemaakt van een breder participatieproces.

De gemeente gaat de komende beheerperiode inzetten op strategische communicatie. Strategische commuicatie geeft inzicht aan inwoners en bedrijven. Bijvoorbeeld op welke momenten onderhoudsactiviteiten plaatsvinden of uitleg waarom een onderhoudsacitviteit plaatsvindt. Door strategische communicatie is het enerzijds mogelijk het aantal vragen, klachten en meldingen te laten dalen. Anderzijds wordt hiermee ingespeeld op de wens van bewoners en bedrijven voor meer informatie en betrokkenheid bij de openbare ruimte.

3 Financiën

3.1 Klein onderhoud en beheer

Om te voldoen aan het beleid van de Hoogheemraadschappen zijn de onderstaande bedragen begroot om het minimale onderhoud te kunnen realiseren. Deze bedragen zijn voldoende om de werkelijke uitgaven te kunnen dekken.

Waterkering en afwatering

Jaar	Onderhoud	Beheer	Onderzoek waterkwaliteit	Totaal
2021	€ 70.000	€ 50.260	€ 55.800	€ 176.060
2022	€ 70.000	€ 50.260	€ 0	€ 120.260
2023	€ 70.000	€ 50.260	€ 0	€ 120.260

Voor 2021 is een extra bedrag van € 55.800 geraamd voor onderzoek waterkwaliteit. Deze onderzoeken zijn inmiddels uitgevoerd.

Waterbouwkundige kunstwerken

Jaar	Onderhoud	Beheer	Totaal
2021	€ 29.986	€ 21.250	€ 51.236
2022	€ 61.036	€ 46.000	€ 107.036
2023	€ 61.036	€ 46.000	€ 107.036

Voor de jaren 2022 en later is rekening gehouden met extra uitgaven aan onderhoud en inspecties.

3.2 Voorziening Water

De stand van de voorziening water bedraagt per 1 januari 2021 € 340.581. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 56.000. Dit is voldoende om de uitgaven in 2021-2023 te kunnen dekkken. De benodigde bedragen voor groot onderhoud en de daaraan gekoppelde dotatie aan de voorziening zal voor de jaren 2024 en later opnieuw worden bekeken bij het opstellen van de nieuwe beheerplannen die voor volgend jaar gepland staan.

Kosten groot onderhoud en opbouw voorziening

	Stand voorziening 1-1-2021 340.581			
Jaar	Totaal groot onderhoud		Dotatie	Saldo voorziening
2021	60.000		56.000	336.581
2022	190.000		56.000	202.581
2023	30.000		56.000	228.581
	280.000		168.000	

3.3 Vervanging

Om het huidige beleid van het beëidingde beheerplan water voort te zetten is vervangen van waterbouwkundige kunstwerken noodzakelijk. Voor 2021 en 2022 staat een bedrag van € 95.000 aan vervangingen gepland.

Kosten vervangingen	
Jaar	Uitgaven
2021	60.000
2022	35.000
2023	-
	95.000